

Flere tyskere vil lære norsk

Iselin Stalheim Møller

BERLIN (Dagsavisen): Laura Baier (23) har studert norsk på Humboldt-universitetet i Berlin er en like stor Norge-fan. Hun lærte å like Norge tidlig etter å ha reist rundt i bobil over hele landet med foreldrene som barn.

- Jeg liker norsk fordi det er så musikalsk, det er helt annerledes enn tysk, sier hun.

Baier leser nå til en mastergrad i nordisk og vil aller helst jobbe i et forlag. Men blant de om lag 140 andre norskstudentene på universitetet finnes det også meteorologer, naturvitere og studenter som ser for seg en framtid i turistbransjen.

Skandinavisk livskvalitet

I Norge har interessen for å lære tysk både blant norske elever og studenter lenge vært dalende. I Tyskland skjer det motsatte. På Humboldt universitet, som ligger midt på Berlins paradegate Unter den Linden, er det stor pågang på norskkursene. Hvert år tar universitetet opp maksimalt 35 nye norskstudenter og kursene er alltid fulle.

- Vi opplever at det er en jevnt høy interesse, og dette er norskstudier på høyt nivå, sier professor Kjetil Jakobsen som underviser i skandinavisk kultur og idéhistorie på Humboldt.

Universitetet har et av de største Nord-Europa-instituttene i verden, men det er mulig å studere norsk på flere universiteter i Tyskland, blant annet i Freiburg, Greifswald og Köln.

På Nordisk institutt ved Universitetet i Kiel studerer 100-120 tyske studenter norsk, og norsklærer Turid Frydenlund bekrefter at faget er populært.

- Interessen er stor, og vi får flere søkere hvert år, sier hun.

Universitetet i Freiburg har om lag 70 norskstudenter, og begynnerkursene er alltid fulle.

Student Laura Baier tror interessen for Norge og Skandinavia skyldes høyere lønninger, men også naturen og fritidsmulighetene.

- Jeg tror nordmenn har høyere livskvalitet enn tyskere. Det at nordmenn og tyskere er så like gjør det også lettere å flytte til Norge, sammenlignet med for eksempel USA, sier Baier.

Tyskere som kan et lite språk som norsk, blir også mer attraktive på arbeidsmarkedet, mener studievenninne Lea Hanemann (24).

- Man skiller seg helt klart ut ved å kunne norsk i Tyskland, sier hun.

Mister kontrakter

Både Hanemann og Baier har bodd i Norge. Der møtte de få som kunne snakke tysk med dem.

- Nei, ingen. Nordmenn kan ikke tysk, sier Baier.

Det er et problem for norsk næringsliv, mener Are Turmo i NHO. Tyskland er Norges viktigste samarbeidsland i Europa, og den nest største handelspartneren etter Sverige. I møte med tyske bedrifter holder det ikke med engelsk.

- Det er behov for å kunne tysk språk, men kulturkompetanse er like viktig. Vi hører fra bedrifter som melder at de har mistet kontrakter fordi de ikke har kunnet kulturen, sier Turmo.

Forskjellene mellom Norge og Tyskland er små, men det finnes likevel viktige forskjeller når det kommer til hierarki og høflige tiltaleformer. I Tyskland er det blant annet fortsatt vanlig å tiltale folk man ikke kjenner med «De». NHO anbefaler flere norske studenter å studere et fag, som for eksempel ingeniørfag, i Tyskland, slik at man får språk og kulturforståelse med på kjøpet.

Professor Kjetil Jakobsen på Humboldt forteller at mens norske bedrifter og politikere tidligere brukte norske språkvitere til å tolke når de var på besøk i Tyskland, benytter de seg nå av tyske norskstudenter. Studentene får også jobb hos tyske firmaer som jobber mot Norge.

- Tyske bedrifter er seriøse og ansetter folk som har språk- og kulturkunnskap i det landet de arbeider i. Vi ser at norske bedrifter dummer seg ut når de ikke tror at tyskere vet noe om Norge, og den norske uvitenheten om Tyskland er bekymringsfull, sier han.

Forskjellene

De tyske norskstudentene mener det er lite som skiller nordmenn og tyskere, men noen ulikheter finnes.

- Nordmenn sitter ikke ned på T-banen selv om det er ledige plasser, og dere står ikke så tett innpå hverandre som i Berlin. Jeg tror det handler om høflighet og at nordmenn ikke ønsker å trenge seg på. Jeg liker det, sier Laura Baier.

Lea Hanemann mener nordmenn drikker mer enn tyskere.

- Tyskere drikker litt øl ofte, mens nordmenn blir mye fullere. Men det er bra at man ikke kan drikke på gata i Norge, sier hun.

Norsk og tysk

Tyskland er Norges viktigste samarbeidsland i Europa, og den nest største handelspartneren etter Sverige.

Tysk prates i om lag 40 land i verden, totalt 100 millioner mennesker har tysk som morsmål.

Norsk prates bare i Norge, av om lag fem millioner mennesker.

Interessen for studier i Tyskland har sunket blant norske studenter, 227 tar en hel utdanningsgrad i Tyskland i dag, for 20 år siden var det godt over 1.000. Det er 4.657 norske studenter som tar en grad i Storbritannia, men Tyskland forbigås også av langt mindre sentrale land som Tsjekia, Slovakia og Nederland.

25 prosent av norske elever lærer tysk på ungdomsskolen. På videregående nivå er det rundt 37 prosent av dem som velger fremmedspråk som velger tysk.

På universitets- og høyskolenivå er det få tyske studenter, i studieåret 2012-2013 var det kun 204 studenter som hadde tysk som førsteprioritet.

Det er over 1.000 tyskere ved norske høyere utdanningsinstitusjoner.

Kilder: Lånekassen og Kunnskapsdepartementet